

Jenni Savolainen, Rasmus Lindroos, Perussuomalaisten valtuustoryhmä ja 10 muuta valtuutettua jättivät 11.11.2024 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Sipoon kunta ja koulutuksen toimiala alkavat pikaisesti toimiin yhtenäisten kouluamujen valmisteluun jo ennen seuraavaa lukuvuotta.

Kouluamujen yhtenäistämistä perustellaan aloitteessa ennakoitavuudella, turvallisuuden tunteella, paremmalla unirytmillä, kehon ja mielen valmistautumisella, ajan hallinnan oppimisella ja häiriötekijöiden vähenemisellä.

Ennakoitavuus

Alakouluissa on pääsääntöisesti sama lukujärjestys koko lukuvuoden. Tämä tarkoittaa sitä, että koulupäivä alkaa ja päättyy samaan kellonaikaan kunakin viikonpäivänä koko lukuvuoden ajan. Yläkouluista Sipoonjoen yhtenäiskoulussa ja Kungsvägens skolassa noudatetaan 5-jaksojärjestelmää, sillä koulujen opettajista useampi opettaa myös lukioissa, joissa on myös 5-jaksojärjestelmä. Tällöin oppilaiden lukujärjestykset vaihtuvat jokaista jaksoa varten erikseen, mutta lukujärjestykset pyritään laatimaan siten, että koulupäivät ovat mahdollisimman samankaltaiset. Sipoonlahdessa yläkoulun oppilailla on 4 jaksoa, jolloin lukujärjestykset vaihtuvat jokaista jaksoa varten erikseen.

Jaksojen ajankohdat ovat etukäteen tiedossa ja yhden jakson pituus on n. 7 viikkoa.

Säännöllinen unirythmi ja ajanhallinta, kehon ja mielen valmistautuminen

Heräämisajan ei tarvitse olla riippuvainen koulun alkamisajasta. Säännöllinen unirythmi voidaan saada aikaiseksi myös muulla tavoin. Huoltajat voivat huolehtivat lapsensa tai nuorensa menemisestä nukkumaan samaan aikaan joka ilta riippumatta siitä, alkaako koulu klo 8, klo 9 vai klo 10. Samalla tavoin lapsi ja nuori voi herätä jokaisena arki-aamuna samaan aikaan ja aika-aamuin ennen koulupäivän alkua voidaan käyttää kehon ja mielen valmistautumiseen, johon myöhäisempinä päivinä on enemmän aikaa.

Vanhemman tehtävänä on tukea lapsen tai nuoren koulunkäyntiä ohjaamalla tätä ottamaan itse vastuuta koulunkäynnistään. Vanhemman ensisijaisena tehtävä on huolehtia, että lapsi tai nuori käy koulua: nousee ajoissa sängystä, syö aamupalan ja menee kouluun asianmukaisesti varustautuneena sekä ajoissa kouluun. Vanhemman tulee myös huolehtia siitä, että lapsi tai nuori saa riittävästi unta, ruokaa ja liikuntaa. ([Vanhempi nuoren koulunkäynnin tukena - Mannerheimin Lastensuojeluliitto](#))

Ajanhallintaa voidaan opettaa myös perheen oman nukkumaanmeno- ja heräämisrytmin avulla. Säännöllistä unirythmiä on hyödyllistä noudattaa myös viikonloppuisin kouluvuoden aikana.

Mitä enemmän viikonloppun ja arjen aikataulut muistuttavat toisiaan, sitä helpompaa on nukkua ja herätä arkena. Uni on myös virkistävämpää. Viikonloppuina unirythmin ei tule poiketa kahta tuntia enempää arkirytmistä. Vielä parempi on, jos poikkeama on alle tunnin. ([1. Säännöllisempi elämänyrthmi | Mielenterveystalo.fi](#))

Nuoruudessa unirythmi siirtyy usein myöhäisemmäksi. Nukahtaminen voi tapahtua myöhemmin kuin ennen. Tämä liittyy normaaliin biologiseen kehitykseen. Nuoruusiässä valvominen ei enää väsytä kuten aiemmin. Voi käydä niin, että kaverit, pelaaminen tai muu tekeminen houkuttelevat enemmän kuin nukkumaanmeno. Silloin nukahtaminen voi venyä. Jos nuori valvoo myöhään, hän saattaa nukkua liian vähän. Unentarve ei kuitenkaan vähene nuoruudessa vaan voi jopa lisääntyä. Unirythmiin on mahdollista vaikuttaa itse niin, että unta saa riittävästi ja on päivisin virkeä. ([Mitä uni on? | Mielenterveystalo.fi](#))

Toistuvien rutiinien luominen on ennen kaikkea perheiden vastuulla, vaikka koulupäivän alkamis- ja päättymisajat eivät olisikaan jokainen viikonpäivä koko kouluvuoden samat.

Koulupäivän alkamisajat Sipoossa

Suomessa kunnat saavat itse päättää koulujen alkamisajoista, ja Sipoossa päätösvalta on jokaisella koululla erikseen. Alkamisajoissa tulee kuitenkin huomioida koulukuljetusten aikataulut, jottei perusopetuslain 32 § mukainen koulumatkan enimmäisaika odotuksineen ylittyisi. Tällä hetkellä ensimmäinen tunti alkaa kouluissa eri aikaan: kello 8.00, 8.05, 8.10, 8.15 tai 8.30.

Opetussuunnitelman toteutuminen alakoulussa

Vuosiluokkien 1-6 oppilaiden viikkotuntimäärä vaihtelee 20-27 riippuen vuosiluokasta, opetuskielestä (suomi/ruotsi), painotetusta opetuksesta (kielikylpy) ja oppilaiden valinnasta suomenkielisille valinnaisen A2-kielen suhteen.

Alakoulun puolella on tavanomaista, että opetusryhmälle osoitetaan myös ns. jakotunteja, jolloin opetusryhmä on jaettu pienempään ryhmään. Tällaisia tunteja voi olla yhdellä opetusryhmällä n. 0-6 ja niiden määrästä päättää koulun rehtorin koulun tuntikehyksen ja opetusryhmän tarpeen perusteella. Useimmiten jakotunnit on kohdennettu äidinkieleen ja matematiikkaan, joita luokan oma luokanopettaja opettaa. Useimmiten isommissa kouluissa opettajista joku tai jotkut opettavat esim. kieliä, käsitöitä, musiikkia tai liikuntaa jollekin toisellekin opetusryhmälle. Tällaiseen järjestelyyn on monenlaisia syitä: omat erikoistumisopinnot ko. oppiaineessa, opetusvelvollisuuden täytyminen, jne.

Mikäli kaikkien oppilaiden koulupäivä alkaisi samaan aikaan, tarkoittaisi se sitä, että esimerkiksi jakotunnit tulisi sijoittaa yhteisten tuntien päätteeksi. Tämä aiheuttaisi sen, että koulupäivät olisivat eripituisia keskenään eli esimerkiksi alkuopetuksen oppilaan koulupäivät olisivat kestoltaan 3-6 tuntia, kun ne nykyisellään on pyritty järjestämään mahdollisimman samanpituisiksi, mikä tukee oppilaan kokonaisen koulupäivän jaksamista.

Esimerkki, millaiselta vuosiluokan 2 oppilaiden lukujärjestys näyttää nykyisellään (20 h / vko):

klo	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
8-8.45	x	a-ryhmä	b-ryhmä		x

9-9.45	x	x	x	x	x
9.50-10.35	x	x	x	x	x
kouluruokailu + välitunti					
11.15-12	x	x	x	x	x
12.15-13		b-ryhmä	a-ryhmä	x	

Luokanopettajan työ- ja virkaehtosopimuksen mukainen opetusvelvollisuus on 24 vvh. Vaikka opettaja opettaisi kaikki ylläolevassa lukujärjestyksessä olevat tunnit, se ei riitä hänen opetusvelvollisuutensa täyttämiseen. Tästä syystä opettajat opettavat myös muiden luokkien tunteja. Ylemmillä vuosiluokilla oppilailla on enemmän tunteja, joten on hyvin tavanomaista, että alkuopetuksessa pääsääntöisesti työskentelevä luokanopettaja opettaa eri oppiaineita myös vuosiluokille 4-6.

Esimerkki yllä olevan luokan luokanopettajan lukujärjestyksestä:

klo	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
8-8.45	x	a-ryhmä	b-ryhmä		
9-9.45	x	x	x	x	x
9.50-10.35	x	x	x	x	x
kouluruokailu + välitunti					
11.15-12	x	x	x	x	x
12.15-13	6.lk	b-ryhmä	a-ryhmä	x	6.lk
13.15-14	6.lk				6.lk

Kyseinen opettaja siis opettaa oman luokkansa lisäksi 4 vvh 6. luokalle, mutta ei itse opeta 1 oman luokkansa tuntia perjantaiamuksin.

Mikäli kaikkien oppilaiden koulupäivät alkaisivat samaan aikaan ja klo 9, se tarkoittaisi esimerkkioppilaiden kohdalla sitä, että a) jakotunteja ei pidettäisi lainkaan tai b) jakotunnit tekisivät koulupäivistä keskenään eripituisia. Lisäksi ylempien vuosiluokkien oppilaiden koulupäivät pitenisivät.

Alakoulun oppilailla lukujärjestys pysyy pääsääntöisesti samanlaisena koko kouluvuoden. Tämä tarjoaa jo sellaisenaan rutiineja. Monet oppilaat myös pitävät siitä, että on joku hieman myöhäisempi aamu tai toisaalta myös aikaisempia aamuja, jolloin koulupäivä myös päättyy

aiemmin. Tällöin iltapäivään jää enemmän vapaa-aikaa koulutehtävien ja harrastustenkin lisäksi.

Etenkin ruotsinkielisissä alakouluissa opettajia käy myös useissa eri kouluissa opettamassa sellaisia aineita, joiden opettamiseen omasta koulusta ei löydy riittävää osaamista (esim. käsityö, musiikki). Lisäksi kunnassa on kaksi kiertävää erityisopettajaa, jotka opettavat kumpikin kolmessa eri kyläkoulussa. Opettaja voi käydä opettamassa yhden päivän aikana useassa koulussa. Jos kaikilla alkaa koulu samaan aikaan, iltapäivän opetustunnit saattavat venyä myöhään. Tässä tulee lisäksi huomioida opettajan siirtymiseen kuluva aika koulusta toiseen.

Aamu- ja iltapäiväkerhotoiminta

Alakouluissa yhdeksän aamut voisivat tuoda vaikeuksia vanhemmille, jotka kuljettavat lapsiaan aamuisin kouluun. Useat sipoolaiset huoltajat käyvät töissä Sipoon kunnan ulkopuolella. Moni huoltaja, jonka lapsi on vuosiluokilla 1-2, toivoo lapsensa koulupäivän alkavan mahdollisimman aikaisin tai hyödyntää aamutoimintaa, jotta lapsen yksinään kotona oleminen on mahdollisimman vähäistä. Aamutoiminta on maksullista ja kaikilla perheillä ei ole taloudellisesti siihen varaa. Koulupäivien alkamisajan myöhentäminen voisi aiheuttaa enemmän yksin olevia lapsia aamuisin kotona.

Opetussuunnitelman toteutuminen yläkoulussa

Sipoon kunnan suomenkielisen perusopetuksen opetussuunnitelman tuntijako vuosiluokilla 7-9:

oppilas ei opiskele A2-kieltä			
vuosiluokka	7	8	9
	31,5	29,5	31
oppilas opiskelee A2-kielenä ruotsia			
vuosiluokka	7	8	9
	31,5	30,5	31
oppilas opiskelee A2-kieltä ja B1-kieltä			
vuosiluokka	7	8	9
	32,5	31,5	31

Sipoon kunnan kielikyöpyopetuksen opetussuunnitelman tuntijako vuosiluokilla 7-9:

vuosiluokka	7	8	9
	31,5	31,5	31

Sipoon kunnan ruotsinkielisen perusopetuksen opetussuunnitelman tuntijako vuosiluokilla 7-9:

vuosiluokka	7	8	9
	31,5	30,5	31

Tuntijakojen eroavaisuus eri kieliryhmien kohdalla johtuu erilaisesta kieliohjelmasta. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa ei ole B1-kieltä, joka suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelmassa on toinen kotimainen kieli. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa kaikki oppilaat opiskelevat A1-kielenä finskaa, jonka opetus alkaa vuosiluokalla 1. Lisäksi kaikki oppilaat opiskelevat pakollista A2-kieltä, joka on englanti ja jonka opetus alkaa vuosiluokalla 4.

Sipoonjoen yhtenäiskoulussa ja Kungsvägens skolassa koulupäivä alkaa joko klo 8.00 tai 9.30. Pääosin koulu alkaa kaikilla oppilailla klo 8. Koulupäivä loppuu klo 12.35, klo 14.00/14.05, klo 14.45 tai klo 14.55. Sipoonjoen yhtenäiskoulussa ja Kungsvägens skolassa oppitunnin pituus on pääsääntöisesti 75 minuuttia. Sipoonlahden koulussa koulupäivä alkaa klo 8.30, klo 9.15 tai klo 10.30. Pääosin yläkouluikäisillä oppilailla koulupäivä alkaa klo 8.30. Koulupäivä loppuu klo 12.30, klo 14.15, klo 14.30, klo 15, klo 15.15, klo 15.30 tai klo 16.00. Pääsääntöisesti koulupäivä loppuu yläkouluikäisillä oppilailla klo 14.30 tai sen jälkeen.

Jos koulupäivän alkamisajankohtaa siirrettäisiin alkamaan aloitteessa esitettyyn klo 9 tai pieni liukuma ennen tai jälkeen klo 9, se tarkoittaisi sitä, että opetussuunnitelman tuntijaon edellyttämien tuntimäärien vuoksi koulupäivä loppuisi yläkouluikäisillä oppilailla lähempänä klo 16 tai jopa sen jälkeenkin.

Sipoon kunnan paikallisessa opetussuunnitelmassa on valinnaisaineiden opetukseen osoitettu valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita enemmän tunteja. Näiden opetukseen tarvitaan usein koulujen erikoisluokkia (käsityöluokat, liikuntasali, ym.). Jos kaikkien oppilaiden koulupäivä alkaisi samaan aikaan, aiheuttaisi se ennen kaikkea näiden erikoisluokkien riittämättömyyden ja etenkin valinnaisaineiden opetus tulisi keskittää iltapäiviin, jolloin nuoremmat oppilaat, joiden vuosiviikkotuntimäärä on pienempi, olisivat jo lähteneet koulusta. Tällöin yläkoululaisten oppilaiden koulupäivät jatkuisivat klo 16 asti tai jopa pitempään. Tällä olisi vaikutuksia siihen, että esim. liikuntasalien muut käyttäjät eivät pääsisi aloittamaan omaa toimintaansa ennen klo 17. Nykyisellään liikuntasaleissa ja muissa erikoisluokissa alkaa muuta toimintaa usein jo ennen tätä.

Yläkoulun oppilaille, jos koulussa noudatetaan jaksojärjestelmää, lukujärjestykset vaihtuvat jokaiselle jaksolle. Tämä johtuu osittain myös siitä, että yläkouluissa on opettajia, jotka opettavat myös lukiossa saadakseen virkansa edellyttämän opetusvelvollisuuden täyteen. Lisäksi oppiaineet on jaksotettu Sipoonjoen yhtenäiskoulussa ja Kungsvägens skolassa siten, että oppilas voi keskittyä yhdessä jaksossa vain osan oppiaineista opiskeluun. Tämä edesauttaa oppilaan keskittymistä vain tiettyihin oppiaineisiin kerralla ja toisaalta syventää oppiaineiden opiskelua, kun viikossa oppiainetta opiskellaan useamman tunnin ajan. Tällöin on myös jaksoja,

jolloin tiettyjä oppiaineita ei opiskella lainkaan. Tämä on koettu oppilaiden keskuudessa hyväksi asiaksi, sillä oppilaalle epämieluisia oppiainetta ei tarvitse opiskella koko lukuvuoden ajan.

Koulujen lukujärjestysten tekemisessä tulee huomioida oppilaille tarjottavan opetussuunnitelman tuntijaon mukainen opetuksen lisäksi opettajien opetusvelvollisuuksien täyttyminen ja koulun opetustilojen riittävyys. Perusopetuksen oppilailla ei myöskään saa olla ns. hyppytunteja. Käytännössä on mahdotonta laatia sellaisia lukujärjestyksiä, joissa koulupäivä ei ainakin joinakin päivinä päättyisi klo 16, kun sellaisia päiviä on jo nykyisellään Sipoonlahden koulussa.

Sipoon kaltaisessa kunnassa tulee lisäksi huomioida se, että pisimmillään yläkoululaisten koulumatkoihin kuluu iltapäivisin noin 1,5 tuntia. Jos koulupäivä siis päättyisi klo 16, oppilas olisi kotona vasta n. klo 17.30. Tämän jälkeen hänen tulisi jaksaa tehdä koulutehtävät, mahdollisesti harrastaa ja aikaa tulisi olla myös rentoutumiselle, vapaaseen oleskeluun ja kavereiden kanssa olemiseen ennen nukkumaanmenoa.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Luokan- ja aineenopettajan opetuksen lisäksi oppilaille tarjotaan oppimisen ja koulunkäynnin tukea erityisopettajan tunteina ja koulunkäynninohjaajan ohjauksena. Mikäli koulupäivät alkaisivat kaikilla oppilailla samaan aikaan, näiden tuen resurssien jakaminen opetusryhmien kesken muodostuisi hankalammaksi, eikä nykyinen henkilöstömäärä riittäisi toteuttamaan samaa tukea, kun resursseja tarvittaisiin samanaikaisesti kaikkiin ryhmiin. Tällöin voisi käydä helpommin myös niin, että erityisopettajan tunti olisi päällekkäin esimerkiksi liikunnan tunnin kanssa, vaikka erityisopetuksessa joko pienryhmäopetuksessa tai samanaikaisopetuksena toteutettavana olisi tarkoitus vahvistaa matematiikan taitoja.

Osalla koulunkäynninohjaajista on työsopimus, jossa työajaksi on sovittu 38,25 h / viikko. Jos koulupäivä alkaisi vasta klo 9, tulisi työtehtäviä järjestää joko ennen tätä, vaikka koulussa ei olisi oppilaita tai vaihtoehtoisesti jatkaa työpäivää klo 17 asti, jolloin ei myöskään olisi välttämättä toimintaa, johon työaika on tarkoitus osoittaa.

Keskittymiskyky

Käytännössä on havaittu, että oppilaiden keskittymiskyky herpaantuu iltapäivän tunneilla. Koulujen henkilöstön mukaan oppilaiden levottomuus lisääntyy klo 12-13 jälkeen alkavilla oppitunneilla. Jos koulupäivien alkamisaikaa muutettaisiin myöhemmäksi, iltapäivätuntien määrä lisääntyisi. Keskittymiskyvyn herpaantumisen myötä häiriötekijöiden määrä lisääntyy.

Harrastukset

Sipoolaiset lapset ja nuoret harrastavat vuoden 2023 THL:n kouluterveyskyselyn mukaan paljon. 96,7 % yläkoululaisista ja 91,8 % alakoululaisista harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa. Jos koulupäivä alkaisi nykyistä myöhemmin, se myös jatkuisi pidempään. Useilla lapsilla ja nuorilla harrastustoiminta voi alkaa jo iltapäivällä. Tällaista harrastustoimintaa on mm. Sipoon kunnan järjestämä Hobari-toiminta, jossa pyritään siihen, että harrastus alkaisi mahdollisimman pian koulupäivän jälkeen.

Lapset ja nuoret harrastavat paljon myös kunnan rajojen ulkopuolella. Myöhäisempään iltapäivään jatkuvat koulupäivät voivat aiheuttaa tilanteen, jossa huoltajat alkavat pyytää vapautusta koulusta, koska koulupäivä venyy harrastusten päälle. Tällaista ilmiötä on ollut jo nykyisen kaltaiselle koulupäivän päättymisajoilla.

Taustatietoja oppilas- ja opiskelijamääristä

Sipoossa oli tilastointipäivän 20.9.2024 mukaan perusopetuksessa 2566 (sisältää toimialan järjestämässä esiopetuksessa ja valmistavassa opetuksessa olevat oppilaat) oppilaista ja lukiokoulutuksessa 384 opiskelijaa.

Yhtenäistetyt alkamisajat koulukuljetusjärjestelyiden näkökulmasta

Perusopetuksen oppilaista 838 on maksuttoman koulukuljetuksen piirissä lukuvuonna 2024-2025. Lukiolaisista ei vastaavaa tilastotietoa ole kerätty, sillä kunta ei järjestä lukiolaisten koulumatkoja tai myönnä matkakortteja. Perusopetuksen kuljetusoppilaiden lisäksi myös muut peruskoulua käyvät oppilaat sekä lukiolaiset käyttävät omalla kustannuksellaan HSL-vuoroja koulumatkoihinsa.

Lukuvuodelle 2024–2025 kuljetusetuus on myönnetty kuljetusmuodoittain seuraavasti:

- Linja-autokuljetuksessa 613 oppilasta
 - Taksikuljetuksessa 170 oppilasta
 - Linja-auto- ja taksikuljetuksessa 55 oppilasta
- Yhteensä: 838 oppilasta kuljetusetuuden piirissä

Linja-autokuljetuksessa olevat oppilaat

Koulukuljetukset vaikuttavat paljon siihen, mihin aikaan koulupäivät voivat alkaa. Sipoossa ollaan julkisen liikenteen (HSL) varrella ja liikennöinnistä vastaa Helsingin seudun liikenne. HSL räättelöi myös koululaisvuorot, vastaa autojen lisäämisestä linjaliikenteen reiteille ja linja-auton koon muuttamisesta suuremmaksi, mikäli matkustajamäärä kasvaa. Linja-autovuorojen muuttaminen ja kapasiteetin lisääminen tuo lisäkustannuksia Sipoon kunnalle.

Mikäli koulu alkaisi kaikissa sipoolaisissa peruskouluissa klo 9.00, linja-autojen istumapaikat eivät todennäköisesti tule riittämään kaikille oppilaille (Liite 3). Linja-autojen lisäyksestä reiteille muodostuu suurin kustannus, jonka HSL hinnoittelee suoritteiden mukaisesti. Suoritteita ovat lisäautolla/-vuorolla ajettava matkan pituus, matkan kesto ja automäärä.

Esimerkiksi lisäauton/vuoron lisääminen Gumbostrandista Söderkullaan (aiemmin tehty selvitys) suoritteet olisivat 40 km, 1,5 tuntia ja yksi auto. HSL:n liikennesuunnittelijan mukaan, jos iltapäivällä ajettaisiin vielä vastaavasti, olisivat kustannukset 360 €/päivä. Aamun osalta kustannus olisi 180 €/päivä.

Mikäli laskentaperusteena käytetään vain koululaisten käyttämää linja-autovuoron lisäystä, voidaan kertoimeksi laskea toimintakauden/yhden lukuvuoden viikkojen määrä x 5 (poislukien koulujen loma-ajat). Tällä menetelmällä saadaan laskettua linja-autovuoron/auton lisäys

koulukuljetuskustannusten kasvuun per lukuvuosi, jos kaikkien oppilaiden koulu alkaa samaan aikaan.

Huomioitavaa laskelmassa on se, että siinä käytetään jo aiemmin tehdyn selvityksen yksittäistä linja-auton lisäystä Gumbostrandista Söderkullaan. Todennäköisesti linja-autoja tulisi lisätä useille reiteille aamuisin, ja matkan pituus sekä matkaan käytettävä aika kasvaisivat, jolloin myös kustannus olisi suurempi kuin käytettävässä esimerkissä.

Lukuvuoden 24-25 kouluviikot	Koulupäivät per lukuvuosi	Linjan lisäys aamulle	Kustannus linjan lisäyksestä
39	190	180,00	34 200,00

Linja-auton lisäyksestä johtuvat kustannukset yhdelle reitille:

HSL:n linja-autoilla matkustetaan myös mm. työpaikoille ja asioimaan niin kunnan sisällä kuin ulkopuolellakin. Linjojen lähtö- ja paluupaikka voi sijaita toisen kunnan alueella ja vuoroja käyttävät myös muiden kuntien asukkaat. Aikatauluja muuttaessa/vuoroja lisätessä myös nämä seikat tulee ottaa huomioon. Sipoolaisten lukioiden opiskelijoita kulkee koulumatkoja linja-autoilla sekä peruskouluista oppilaita, joiden koulumatka on alle 3 tai 5 kilometriä ja kuljetusetuutta ei ole myönnetty. Laskelma perustuukin vain kuljetusetuuden piirissä oleviin oppilaisiin sipoolaisissa peruskouluissa.

Kokonaiskuvan kannalta huomioitavaa on myös HSL:n ja sen alihankkijoiden käytössä oleva kaluston määrä.

Taksikuljetuksessa olevat oppilaat

Sipoon alueella on seitsemän kilpailutettua reittiä, joissa kulkee päivittäin taksikuljetuksella oppilaita eri kouluihin. Taksikuljetusten reitit on kilpailutettu koulujen nykyisten alkamis- ja päättymisaikojen sekä kullakin reitillä matkustavan oppilasmäärän mukaisesti. Nyt käytössä olevat koulujen vaihtuvat alkamis- ja päättymisaajat ovat mahdollistaneet reiteillä vaadittavan kaluston vähäisen määrän. Vaihtuvien alkamis- ja päättymisaikojen vuoksi esimerkiksi yhden auton on mahdollista tehdä useampi ajolenkki aamuisin, kun koulut alkavat porrastetusti.

Alla olevaan kuvaan on koottu käytettävissä oleva kalusto reiteittäin nykyisten hankintasopimusten mukaisesti sekä oppilasmäärät reiteillä. Taulukosta on nähtävissä, että mikäli koulu alkaisi kaikissa sipoolaisissa peruskouluilla klo 9.00, reittien kalusto ei tule riittämään kuljettamaan kaikkia oppilaita.

Liikennöitsijöiden kalustoluettelo reiteittäin							
Lukuvuodet 23-24 ja 24-25							
*Lisäksi mahdolliset optiovuodet 25-26 ja 26-27							
Reitti	Liikennöitsijä	Autojen määrä reitillä	Autojen Kapasiteetti	Oppilasmäärän kapasiteetti per reitti	Oppilasmäärä reitillä 6.2.25	Koulujen määrä, joihin oppilaita kuljetetaan	Kapasiteetin riittävyys Koulu alkaa klo 9.00
1. Poh.Paippinen-Talma	HelpBus Oy	1	1*8	8	10	2	-2
2. Nikkilä-Savijärvi-Linnanpelto-Herrala	Taksikuljetukset H. Vuolle Oy	2	1*16	32	57	7	-25
3. Nikkilä-Hindsby-Gesterby	HelpBus Oy	1	1*8	8	9	5	-1
4. Nikkilä-Paippinen	Rapiditaxi Oy	3	1*16 (kaikki autot)	48	56	9	-8
5. Myyras-Nikkilä-Martinkylä-Talma	HelpBus Oy	2	1*13 ja 1*9	22	24	6	-2
6. Söderkulla-Gumbo-Immersby-Massby	HelpBus Oy	1	1*8	8	16	3	-8
7. Söderkulla-Box-Kitö-Kalkkiranta	Rapiditaxi Oy	2	1*8 (molemmat autot)	16	22	5	-6
		12		142	194	37	-52

Reittien autot voisivat tehdä useamman ajolenkin myös koulujen alkaessa klo 9.00. Alla on kuvattuna yhden Sipoon alueella kulkevan reitin taksikuljetuksia, mikäli näin olisi.

Vastineessa esitellään Sipoon alueella kulkevan reitin taksikuljetuksia:

- Nikkilä-Paippinen

Reitin osalta esitetään ensin koulujen nykyisten alkamis- ja päättymisaikojen mukaan suunnitellut taksikuljetusten ajolistat, kertyneet ajokilometrit sekä matkaan käytetty aika. Myöhemmin esitetään samat tiedot reitiltä taulukkoon koottuna, jos koulu alkaisi kaikissa kouluissa klo 9.00.

Taksikuljetukset reitillä nykyisillä koulujen alkamis- ja päättymisajoilla

Reitillä Nikkilä-Paippinen liikennöi 3 autoa, joten aamuisin myös kullekin autolle on omat ajolistansa. Alla on kuvattu näiden kolmen ajolistan kuljetusaikataulut.

1. Ajolista: Nikkilä-Paippinen 1 Ke AP / 3 ajolenkkiä keskiviikkoamun aikana

Hakuaika	Koulu alkaa	arv. ajoaika	arv. matka	Koulu
07:18	08:00	0 min	0 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07:18	08:10	0 min	0 km	Leppätien koulu
07:18	08:10	0 min	0 km	Leppätien koulu
07:22	08:00	3 min	2.7 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07:22	08:30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07:22	08:30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07:24	08:00	0 min	0.3 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07:24	08:30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07:24	08:30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07:25	08:00	--	--	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07:30	08:30	3 min	2.6 km	Jokipuiston koulu
07:30	08:30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07:30	08:30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07:30	08:30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07:30	08:30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07:32	08:10	1 min	0.9 km	Leppätien koulu
07:52	08:00	17 min	14.6 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07:55	08:00	1 min	0.9 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07:59	08:10	1 min	0.9 km	Leppätien koulu
08:05	08:30	4 min	2.6 km	Jokipuiston koulu
08:45	09:00	--	--	Lukkarin koulu
08:49	09:00	5 min	3.7 km	Kyrkoby skola
08:50	09:00	--	--	Lukkarin koulu
08:55	09:00	5 min	3.3 km	Kyrkoby skola
09:05	09:30	6 min	4.8 km	Södra Paipis skola
09:10	09:30	5 min	3.7 km	Södra Paipis skola
09:16	09:30	6 min	3.2 km	Södra Paipis skola
09:16	09:30	0 min	0 km	Södra Paipis skola
09:16	09:30	--	--	Södra Paipis skola
09:23	09:30	6 min	4.4 km	Södra Paipis skola
		63 min	48.6 km	

22 oppilaan kuljettamiseen on kulunut:

ajallisesti 63 minuuttia kuuteen (6) sipoolaiseen peruskouluun

Kokonaismatka on ollut 48,6 km.

Nikkilä-Paippinen 1 Ke AP				
Ajolenkit (3)	Oppilasmäärä	Koulu	Koulu alkaa	Yhteensä
1. Ajolenkki	4	Sipoonjoen koulu	8.00	
	3	Leppätien koulu	8.10	
	8	Jokipuiston koulu	8.30	15
2. Ajolenkki	1	Lukkarin koulu	9.00	
	1	Kyrkoby skola	9.00	2
3. Ajolenkki	5	Södra Paipis skola	9.30	5
				22

2. Ajolista: Nikkilä-Paippinen 2 Ke AP – 2 ajolenkkiä samalla autolla (Rapiditaxi-2)

Hakuaika	Koulu alkaa	arv. ajoaika	arv. matka	Koulu
07.10	08.00	0 min	0 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07.15	08.10	3 min	2.7 km	Leppätien koulu
07.20	08.30	4 min	2.8 km	Jokipuiston koulu
07.26	08.00	4 min	3.4 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07.29	08.00	1 min	0.8 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07.32	08.10	3 min	1.5 km	Leppätien koulu
07.34	08.30	1 min	1.1 km	Jokipuiston koulu
07.35	08.00	0 min	0.3 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07.35	08.30	0 min	0 km	Jokipuiston eskari
07.35	08.30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07.40	08.30	2 min	1.8 km	Jokipuiston koulu
07.43	08.30	1 min	0.8 km	Jokipuiston koulu
07.45	08.30	0 min	0.5 km	Jokipuiston koulu
07.49	08.30	3 min	2.6 km	Jokipuiston koulu
07.55	08.00	6 min	4.9 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
08.00	08.10	1 min	0.9 km	Leppätien koulu
08.05	08.30	4 min	2.6 km	Jokipuiston koulu
08.06	08.30	0 min	0 km	Jokipuiston eskari
08.45	09.30	20 min	16.1 km	Kungsvägens skola
09.24	09.30	18 min	15.1 km	Kungsvägens skola
		71 min	57.9 km	

15 oppilaan kuljettamiseen on kulunut:
 🚗 ajallisesti 71 minuuttia neljään (4) sipoolaiseen peruskouluun
 🚗 Kokonaismatka on ollut 57,9 km

Nikkilä-Paippinen 2 Ke AP				
Ajolenkit (3)	Oppilasmäärä	Koulu	Koulu alkaa	Yhteensä
1. Ajolenkki	4	Sipoonjoen koulu	8.00	
	2	Leppätien koulu	8.10	
	8	Jokipuiston koulu+eskari	8.30	14
2. Ajolenkki	1	Kungsvägens skola	9.30	1
				15

3. Ajolista: Nikkilä-Paippinen 3 Ke AP – 1 ajolenkkiä samalla autolla (Rapiditaxi-3)

Hakuaika	Koulu alkaa	arv. ajoaika	arv. matka	Koulu
07.00	08.05	0 min	0 km	Kyrkoby skola
07.03	08.00	0 min	0 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07.08	08.30	6 min	3.8 km	Jokipuiston koulu
07.08	08.30	0 min	0 km	Jokipuiston eskari
07.11	08.00	3 min	1.4 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07.17	08.30	5 min	2.5 km	Jokipuiston koulu
07.18	08.30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07.18	08.30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07.24	08.30	3 min	3.4 km	Jokipuiston koulu
07.27	08.30	1 min	1.6 km	Jokipuiston koulu
07.31	08.30	1 min	1.5 km	Jokipuiston koulu
07.31	08.30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07.31	08.30	0 min	0 km	Jokipuiston koulu
07.35	08.30	--	--	Jokipuiston koulu
07.36	08.00	4 min	2.1 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
07.55	08.00	13 min	9.9 km	Sipoonjoen yhtenäiskoulu
08.00	08.05	1 min	0.7 km	Kyrkoby skola
08.05	08.30	3 min	2 km	Jokipuiston koulu
08.08	08.30	0 min	0 km	Jokipuiston eskari
		40 min	28.9 km	

15 oppilaan kuljettamiseen on kulunut:
 🚗 Ajallisesti 40 minuuttia kolmeen (3) Sipoolaiseen peruskouluun
 🚗 Kokonaismatka on ollut 28,9 km

Nikkilä-Paippinen 3 Ke AP				
Ajolenkit (1)	Oppilasmäärä	Koulu	Koulu alkaa	Yhteensä
	3	Sipoonjoen koulu	8.00	
	1	Kyrkoby skola	8.05	
	11	Jokipuiston koulu+eskari	8.30	15

Taksikuljetukset reitillä, jos koulu alkaisi klo 9.00 kaikissa sipoolaisissa kouluissa

Alla on kuvattu saman reitin Nikkilä-Paippinen aamukuljetukset reitillä ajavien kolmen auton mukaisesti. Ajosuunnittelu on tehty Google Maps -karttasovellusta käyttäen kuvitteelliseen tilanteeseen, jossa kaikki koulut alkaisivat klo 9.00.

- Käytettävissä on 3 autoa, joissa paikkoja 16 per auto = 48 paikkaa yhteensä
- Oppilasmäärä reitillä: 56 oppilasta -> 9 sipoolaiseen peruskouluun

Taulukosta on nähtävissä, että ensimmäisten oppilaiden (autot 1,2 ja 3) nouto kotiosoitteesta on huomattavan paljon aiemmin koulun aloitus ajankohtaa nähden. Näin ollen oppilaille muodostuu pitkiä koulumatkoja ajallisesti, esim. Auto 1:

- Auto 1 – ensimmäisen oppilaan nouto klo 7.10 – koulu alkaa klo 9.00
 - koulumatkan pituus ajallisesti 1h 50 minuuttia
 - HUOM! Tämän perusteella 1.–6. luokalla olevan oppilaan koulumatkan pituus ajallisesti voi olla iltapäivällä enintään 40 minuuttia. 7.–9. luokalla olevan oppilaan koulumatkan pituus enintään 1h 10 minuuttia.

Reitillä on kuljetuksessa 44 oppilasta luokka-asteilta 1.–6. ja 12 oppilasta luokka-asteilta 7.–9. Laskelmasta on nähtävissä, että todennäköisesti alakoulun oppilaiden koulumatkojen pituus ajallisesti tulee ylittymään reitillä Nikkilä-Paippinen. Koulumatkat ovat pitkiä ja näihin kuluva matkustusaika tulee olemaan iltapäivisin saman pituinen kuin aamuisinkin.

Reitti:Nikkilä-Paippinen						
Kaikki koulut alkavat klo 9.00						
Auton nro	Oppilasmäärä	Ajetut kilometrit	Matka pituus ajallisesti	Koulujen määrä	1. Oppilas haettu	Viimeinen oppilas koululla
Auto 1	16	35,8	51 minuuttia	4	7:10	8:05
Auton 1 lisäajolenkki	8	27,2	32 minuuttia	3	8:20	8:52
Auto 2	16	60,6	1h 16 minuuttia	4	7:35	8:51
Auto 3	16	33,6	1h 5 minuuttia	3	7:50	8:55
	56					

Sipoon alueella on 6 muutakin taksikuljetusten reittiä, joille kuljetusten reittisuunnittelu on tehty nykyisillä koulujen aloitus- ja päättymisajoilla porrastetusti reitillä käytettävissä olevan autojen kapasiteetin mukaan.

Oppilaiden koulumatkojen pituus ajallisesti on lyhyempi nykyisillä koulujen alkamis- ja päättymisajoilla, koska oppilaat noudetaan kotiosoitteista ja viedään kouluille porrastetusti.

Koulukuljetusten hankintasopimukset

Koulukuljetusten hankintasopimukset liikennöitsijöiden ja Sipoon kunnan välillä ovat voimassa lukuvuodet 2023–2024 ja 2024–2025 sekä mahdolliset optiovuodet 2025–2026 ja 2026–2027. Optiovuosien käyttöön otosta on jo sovittu sisäisesti Sipoon kunnassa. Mikäli tulevia optiovuosia ei otettaisi käyttöön, olisi päätös tästä pitänyt tehdä jo lukukauden 2023–2024 päättyessä, sillä kaikkien reittien kilpailutukseen tulee varata yksi toimintakausi/kalenterivuosi.

Mikäli kaikkien oppilaiden koulu alkaisi jatkossa samaan aikaan klo 9.00, taksikuljetusten reittien autojen kapasiteetti ei tule riittämään usean reitin kohdalla.

Yhteenveto

Aloitteessa on perusteltu monia syitä, jotka puoltavat yhtenäistettyjä koulupäivien aloitusaikoja. Käytännössä yhtenäistetyn alkamisajankohdan toteuttaminen on koulutuksen toimialan näkemyksen mukaan mahdotonta huomioiden opetussuunnitelman sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuen toteutuminen, opetustilojen riittävyys, koulukuljetuksen kapasiteetit ja harrastustoiminnan järjestäminen.

Huoltajien kasvatusvastuulla on huolehtia siitä, että lapset ja nuoret menevät riittävän ajoissa nukkumaan, saavat riittävästi unta ja jokaisessa päivässä on selkeät rytmit ja rutiinit.

Huoltajan kasvatusvastuuta ei voi siirtää koulutuksen järjestäjälle, joka pyrkii laatimaan koulu- ja opetusryhmäkohtaiset lukujärjestykset mahdollisimman toimiviksi ja suotuisiksi oppilaille, mutta jonka velvollisuus on myös huolehtia opetussuunnitelman mahdollisimman laadukkaasta toteutumisesta sekä toimessa ja virassa olevien henkilöstönsä työ- ja virkaehtosopimusten toteutumisesta. Olemassa olevat koulukuljetussopimukset ja HSL:n linja-autoliikenteen reittikohtainen kalustokapasiteetti eivät myöskään tue koulupäivän alkamisaikojen yhtenäistämistä kaikissa kunnan kouluissa.